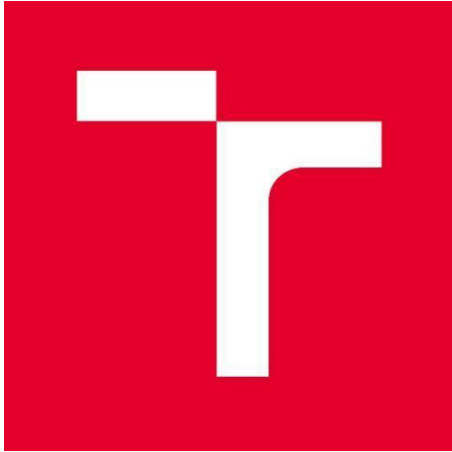


DOKUMENTACE ZÁVĚREČNÉ PRÁCE



VYSOKÉ UČENÍ TECHNICKÉ V BRNĚ

BRNO UNIVERSITY OF TECHNOLOGY

FAKULTA VÝTVARNÝCH UMĚNÍ

FACULTY OF FINE ARTS

ATELIÉR PERFORMANCE

STUDIO PERFORMANCE

KAŽDODENNÍ MÓDNÍ PŘEHLÍDKA

EVERYDAY FASHION SHOW

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

BACHELOR THESIS

AUTOR PRÁCE

AUTHOR

VEDOUCÍ PRÁCE

SUPERVISOR

JANA RÉMANOVÁ

prof. akad. soch. TOMÁŠ RULLER

BRNO 2020

OBSAH:

| | |
|----------------------|------------------|
| TEXTOVÁ ČÁST | s. 5 – 7 |
| OBRAZOVÁ ČÁST | s. 8 – 10 |

TEXTOVÁ ČÁST

Anotace

V mé práci se zabývám nevšedním oblečením a reakcemi širokého okolí. Práce zahrnuje zkoumání výrazu “výstřední oblečení”, tvorbu modelů podle získaných podnětů a následnou realizaci performance na veřejných místech. Mimo akce prezentuji záznamy z těchto performancí a samotný výzkum jako svoji bakalářskou práci.

In my work I deal with the problems of unusual clothing and conflict with my surroundings. The work includes research of what is regarded as weird, extravagant and alternative in everyday fashion, but also design of my own outfits inspired by my research and finally realization of artistic performances in public places. Besides that, I present my records of each of these performances and the research which I have carried out as my Bachelor thesis.

Motivační úvod

Inspirací pro tuto práci mi byla moje vlastní zkušenost s oblékáním se do různých kostýmů – lolita, cosplay, harajuku a mnoho dalších stylů v rámci každodenního oblečení. Vliv čerpám z raných prací japonské umělkyně Mariko Mori, jako je *Play with Me* (1994)¹ a *Cyberqueer* (1994), která se podobnému tématu též věnovala. Dále mě ovlivnily především osobnosti tokijské čtvrti Harajuku, například japonský fotograf Shoichi Aoki a jeho publikace *Fruits*,² která se věnuje problematice street fashion v Japonsku.

Vymezení cíle práce

Cílem práce je prozkoumat téma výstředního oblékání a zprostředkovat zkušenost s reakcemi okolí na veřejných místech. Dále se zabývat otázkami, co je vlastně považováno za výstřední a divné oblečení a zda existují meze v tom, co si můžeme a nemůžeme dovolit oblékat. Snažím se přitom rozšířit povědomí o alternativní módě a o tom, jaké to je, vystupovat z davu. Práce má název *Každodenní módní přehlídka*, protože tlak a kritiku okolí lze vnímat jako vystavení hodnoceného vystoupení, a to i v případě, že nenosíte oblečení, které byste sami od sebe považovali za neobvyklé.

Základní popis projektu

Tvorba projektu má tři fáze: dotazování, zpracovávání, přehlídka. Během první fáze jsem se dotázala sta lidí z různých prostředí alternativní módy, ale i běžných civilistů, na sérii otázek ohledně módy. Z vybraných dotazníků jsem vyhodnotila informace o tom, co je výstřední, co vystupuje z davu, a jaké prvky způsobují, že jedinec vyčnívá. Ve fázi dvě jsem zpracovala podněty mých dotazovatelů a vytvořila sérii deseti outfitů. Každý z nich je znázorněním prvků, které byly v dotaznících shledány jako výstřední, rušivé a nevšední v rámci všedního oblékání. Každý z těchto outfitů představuje jiné téma; snažila jsem se o různorodost a

¹ Srov. např. Molly Finnegan, „Play With Me”. The Performance Artist Mariko Mori, 11. 2. 2013, *Performance / Artist*, <http://performanceartist.com/mariko-mori/>, vyhledáno 5. 7. 2020.

² Shōichi Aoki, *Fresh Fruits*, New York 2005.

originalitu. Fáze tři spočívala v realizaci performancí, ve kterých jsem v těchto modelech vystupovala na veřejnosti. Snažila jsem se také o co největší autentičnost zážitku a co největší přirozenost celé akce. Tyto performance se odehrávaly na frekventovaných místech, jako jsou náměstí, hromadná městská doprava nebo například nákupní střediska. Každá performance měla trvání přibližně patnáct minut. Po celou dobu, co jsem se vyskytovala na veřejnosti, jsem se snažila předvést co nejcivilnější přístup a přitom si udržet neutrální výraz a pohyby těla. Veškerou foto i video dokumentaci zachytil profesionální fotograf Daniel Vrana. Každá performance byla zaznamenána špionážními brýlemi se skrytou kamerou. Celý model byl před každou performancí nafocen a byl pořízen krátký videozáznam detailněji zobrazující každý model v daném prostředí. Ve finále prezentuji svoji bakalářskou práci jako celek všech tří fází tohoto projektu.

Kontextualizace práce

Pro tento projekt jsem zvolila interaktivní přístup, a to už při první fázi, kdy jsem čerpala informace a brala podněty od dotázaných jednotlivců, nebo vnímala reakcí okolí během svých performancí. Vidím to tak, že jsem nejvíce autorsky zasahovala při volbě a tvorbě jednotlivých kostýmů a následných performancích které jsem ale prožívala zároveň i v jiných rovinách než tvůrčích. Moje role člověka, ženy, občana ale hlavně i zranitelné bytosti... Myslím si, že díky zkoumání vnímání dotázaných skrze mnou vytvořené dotazníky a diskuze na téma výstředního oblečení, se mi povedlo získat určitý nadhled a změnu ve vnímání této problematiky. V dotaznících jsem narazila na podobné myšlenky a zážitky, se kterými se lidé každodenně kvůli módě potýkají. Dotazování zde fungovalo jako jakýsi základní kámen celého projektu. Ze získaných informací jsem čerpala po celou dobu projektu a inspirovalo mě to k posunutí náhledu na hranice vnímání pojmu výstřednosti. Například, že se může skrývat v maličkostech a že pro se k vystupování z davu nemusí jít zas tak daleko.

Důležitým faktorem v mé práci byl střet s lidmi na veřejných místech v centru města Brna. Na každý ze svých modelů jsem dostala reakce a přitom byly pokaždé úplně jiné. Nejtěžší byl pro mne pochod po náměstí Svobody v jednoduchých plavkách a lyžácích. Při této performanci jsem silně pocítila narušení poklidného dne náhodně potkaných cizinců, kteří reagovali zděšením, smíchem nebo pořizování fotografie. Při této performanci mnoho lidí zmínilo, že se patrně jedná o „sázku“. Překvapilo mě také, že každý model vnímali kolemjdoucí jinak. Třeba že se neumím oblékat, že jdu na maškarní ples, nebo mě identifikovali jako prostitutku či bezdomovkyni.

Tématu alternativního a nevšedního oblečení se věnuji už řadu let a to hned v několika rovinách. Kromě zpracovávání tématu identity jsem se soustředila i na tvorbu módních designů, jako například v mé maturitní práci *Design šatů* (2016),³ v níž jsem vytvořila vlastní design oděvů v japonském pouličním stylu lolita.

Závěr

Jsem ráda, že i přes nepřízně, které s sebou rok 2020 přinesl, se mi podařilo práci dokončit. *Každodenní módní přehlídka* splnila má očekávání, která jsem od tohoto projektu měla.

³ Jana Rémanová, *Design šatů*, 18. 4.2016, maturitní projekt, <https://issuu.com/ssumbrno/docs/janar/>, vyhledáno 26. 7. 2020.

Předem bych chtěla poděkovat všem dotazovaným za jejich čas a výborné postřehy, které mi pomohli během celého procesu tvorby. Dále všem dalším, kteří se na projektu podíleli, jako byl vedoucí mé bakalářské práce prof. ak. soch. Tomáš Ruller, jehož práce s kostýmy jako například *Ni Kdo* (2014)⁴ mi byly obrovskou inspirací. Děkuji Danielu Vranovi za jeho čas a ochotu se mnou být a dokumentovat moje někdy nesnadné performance. Velké díky patří i rodině, přátelům a mým módním ikonám - za to že jsem tento projekt byla schopná nejen vymyslet, ale hlavně i dokončit.

⁴ „Ni Kdo”. The Performance Artist Tomáš Ruller, 2014, *Performance / Artist*, http://www.ruller.cz/no_body.html, vyhledáno 23. 7. 2020.



Model č. 1 *Neupravená*, foto: Daniel Vrana (2020)



Model č. 6 *Plavky a lyžáky*, snímek z videozáznamu performance: Daniel Vrana (2020)



Model č. 7 *Princezna*, snímek z videozáznamu performance: Daniel Vrana (2020)



Model č. 9 *Kočky*, snímek z videozáznamu performance: Daniel Vrana (2020)